

AB „ENERGIJOS SKIRSTYMO OPERATORIUS“ GAMTINIŲ DUJŲ SKIRSTYMO KAINŲ NUSTATYMO METODIKA

1. Įvadas ir sąvokos

1. AB „Energijos skirstymo operatorius“ (toliau – Bendrovė) gamtinių dujų skirstymo kainų nustatymo metodika (toliau – Metodika) parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymu ir Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos (toliau – Taryba) patvirtinta Valstybės reguliuojamų kainų gamtinių dujų sektoriuje nustatymo metodika.

2. Šioje Metodikoje naudojamos sąvokos:

Dujos – gamtinės dujos;

Skaičiuotini metai – metai, kuriems yra nustatomos dujų skirstymo kainos.

Kitos Metodikoje vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jas apibrėžia Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymas ir kiti Lietuvos Respublikos gamtinių dujų sektorių reglamentuojantys teisės aktai.

2. Bendrosios nuostatos

3. Metodikos paskirtis reglamentuoti konkrečių gamtinių dujų skirstymo kainų apskaičiavimą.

4. Metodikoje nustatomi skirstymo kainų diferencijavimo principai. Kainos diferencijuojamos laikantis skaidrumo principo ir siekiant išvengti kryžminio subsidijavimo tarp vartotojų (sistemos naudotojų) ar jų grupių bei vadovaujantis susidarančiomis sąnaudomis ir neviršijant Tarybos nustatyto pajamų lygio.

5. Dujų skirstymo kainos taikomos „pašto ženkle“ principu, nepriklausomai nuo dujų skirstymo atstumo.

6. Dujų skirstymo kainos nustatomos ir diferencijuojamos pagal faktiškai per metus į konkrečią dujų pristatymo vietą konkrečiam vartotojui skirstomą dujų kiekį.

7. Dujų skirstymo kainos nustatomos kiekvienais metais.

8. Konkrečios gamtinių dujų skirstymo kainos skaičiuojamos be pridėtinės vertės mokesčio (PVM).

9. Visiems vartotojams (sistemos naudotojams) paskirstytas dujų kiekis apskaitomas energijos vienetais (kWh ar MWh).

3. Dujų skirstymo kainų diferencijavimas

10. Dujų skirstymo kainos diferencijuojamos pagal į dujų pristatymo vietą konkrečiam vartotojui skirstomą dujų kiekį per metus į šias grupes:

10.1. I grupė – skirstoma iki 3120 kWh (imtinai) per metus;

10.2. II grupė – skirstoma nuo 3120 kWh iki 207980 kWh (imtinai) per metus;

10.3. III grupė – skirstoma nuo 207980 kWh iki 1040 MWh (imtinai) per metus;

10.4. IV grupė – skirstoma nuo 1040 MWh iki 10399 MWh (imtinai) per metus;

10.5. V grupė – skirstoma nuo 10399 MWh iki 51995 MWh (imtinai) per metus;

10.6. VI grupė – skirstoma nuo 51995 MWh iki 155985 MWh (imtinai) per metus;

10.7. VII grupė – skirstoma daugiau kaip 155985 MWh per metus.

4. Dujų kiekis

11. Dujų skirstymo kainų skaičiavimuose naudojamas Skaičiuotiniais metais vartotojams prognozuojamas skirstyti dujų kiekis, kuris nustatomas atsižvelgiant į ankstesniais laikotarpiais paskirstytą dujų kiekį ir (ar) vartotojų pateiktas skirstomo dujų kiekio prognozes.

12. Skaičiuojant dujų skirstymo kainas į Skaičiuotiniais metais prognozuojamą skirstyti dujų kiekį neįtraukiami dujų kiekiai, suvartojami technologinėms reikmėms.

5. Sąnaudos ir investicijų grąža

13. Bendrovės reguliuojamas skirstymo veiklos sąnaudas sudaro:

10.1. dujų sąnaudos technologinėms reikmėms;

- 10.2. nusidėvėjimas (amortizacija);
- 10.3. operacinės sąnaudos;
- 10.4. darbo užmokesčio sąnaudos;
- 10.5. mokesčių sąnaudos;
- 10.6. kitos paskirstytinos sąnaudos.

11. Dujų skirstymo kainų skaičiavimuose naudojamos Skaičiuotiniais metais planuojamos patirti Bendrovės reguliuojamos skirstymo veiklos sąnaudos, kurios skaičiuotiniams metams buvo Bendrovei buvo patvirtintos Tarybos nustatant viršutinę gamtinių dujų skirstymo veiklos pajamų lygio ribą.

12. Dujų sąnaudos technologinėms reikmėms skaičiuojamos vertinant Skaičiuotiniais metais planuojamą dujų kiekį technologinėms reikmėms skirstymo veikloje ir Skaičiuotiniams metams prognozuojamą dujų įsigijimo kainą, kurią sudaro dujų pirkimo kaina ir dujų transportavimo perdavimo sistema kaina (įskaitant dujų tiekimo saugumo papildomą dedamąją). Atskirai apskaičiuojamos pastovios ir kintamos dujų sąnaudos technologinėms reikmėms. Skaičiuojant pastovias ir kintamas sąnaudas atitinkamai vertinamos sąnaudos, susijusios su pastovaus ar kintamo dujų kiekio technologinėms reikmėms įsigijimu ir jo transportavimu.

13. Reguluojamos dujų skirstymo veiklos sąnaudos kiekvienai kainų grupei priskiriamos pagal Metodikos 6 skyriuje nustatytus kriterijus.

14. Įvertinus Bendrovės gautiną investicijų grąžą, reguliuojamos skirstymo veiklos pajamų lygis negali viršyti Tarybos nustatyto pajamų lygio ribos.

6. Sąnaudų diferencijavimo kainų grupės kriterijai

15. Reguluojamos dujų skirstymo veiklos sąnaudos (įskaitant pastovias dujų sąnaudas technologinėms reikmėms) kiekvienai kainų grupei priskiriamos atsižvelgiant į vartotojų skaičių, suvartojamų dujų kiekį, vamzdinių diametrą, apskaitos sistemų skaičių bei kitus su Taryba suderintus kriterijus. Kai reguliuojamos dujų skirstymo veiklos tam tikros sąnaudos yra susijusios tik su konkrečios kainų grupės vartotojais, tai tos sąnaudos priskiriamos konkrečiai kainų grupei tiesiogiai.

16. Kintamos dujų sąnaudos technologinėms reikmėms kiekvienai kainų grupei priskiriamos atsižvelgiant į per metus vartotojams skirstomą dujų kiekį šioje grupėje.

17. Skirstymo veiklos sąnaudų diferencijavimo kainų grupės koeficientai (K_{Skgr}) skaičiuojami pagal formulę:

$$K_{Skgr} = \frac{S_{Skvgr} + S_{Skigr}}{S_{Sk}} \quad (1)$$

čia:

S_{Skvgr} – reguliuojamos dujų skirstymo veiklos sąnaudos (įskaitant pastovias dujų sąnaudas technologinėms reikmėms), priskirtos kainų grupei, tūkst. EUR;

S_{Skigr} – kintamos dujų sąnaudos technologinėms reikmėms skirstymo sistemoje, priskirtos kainų grupei, tūkst. EUR;

S_{Sk} – reguliuojamos dujų skirstymo veiklos sąnaudos, tūkst. EUR.

18. Skirstymo veiklos sąnaudų diferencijavimo koeficientai gali būti koreguojami kiekvienais metais, atsižvelgiant į sąnaudų struktūros, dujų sąnaudų technologinėms reikmėms pokyčius, vartotojų skaičiaus ir gamtinių dujų kiekio pasikeitimą kainų grupėse bei kitus nuo Bendrovės veiklos nepriklausančius veiksnius.

7. Dujų skirstymo kainų nustatymas

19. Bendrovė apskaičiuoja vidutinę dujų skirstymo kainą ($T_{Sk.vid.}$) vieneriems metams. Vidutinė dujų skirstymo kaina skaičiuojama pagal formulę:

$$T_{Sk.vid.} = \frac{(S_{Sk} + P_{Sk})}{Q_{Sk}} \quad EUR / MWh \quad (2)$$

čia:

S_{Sk} – reguliuojamos dujų skirstymo veiklos sąnaudos Skaičiuotiniais metais, EUR;

P_{Sk} – reguliuojamos dujų skirstymo veiklos investicijų grąža (įvertinus pajamų lygio korekcijas už praėjusius laikotarpius) Skaičiuotinais metais, EUR;
 Q_{Sk} – Skaičiuotinais metais skirstomas dujų kiekis, MWh.

20. Vidutinė dujų skirstymo kainos ir Skaičiuotinių metų skirstomas dujų kiekio sandauga neturi viršyti Skaičiuotiniams metams Tarybos nustatytos (koreguotos) viršutinės dujų skirstymo pajamų lygio ribos.

21. Dujų skirstymo kaina už kiekį (T_{Skgr}) atitinkamai kainų grupei skaičiuojama pagal formulę:

$$T_{Skgr} = \frac{((S_{Sk} + P_{Sk}) \times K_{Skgr})}{Q_{Skgr}} \quad EUR/MWh \quad (3)$$

čia:

S_{Sk} – reguliuojamos dujų skirstymo veiklos sąnaudos Skaičiuotinais metais, EUR;

P_{Sk} – reguliuojamos dujų skirstymo veiklos investicijų grąža (įvertinus pajamų lygio korekcijas už praėjusius laikotarpius) Skaičiuotinais metais, EUR;

K_{Skgr} – skirstymo veiklos sąnaudų diferencijavimo koeficientas tam tikrai kainų grupei, skaičiuojamas pagal 1 formulę;

Q_{Skgr} – bendras tam tikros kainų grupės vartotojams skirstomas dujų kiekis Skaičiuotinais metais, MWh.

22. Nustatant dujų skirstymo kainą atskirai kainų grupei gali būti naudojama dvinarė dujų skirstymo kaina susidedanti iš pastoviosios ir kintamosios dalies, jei taikant tik vienanarę skirstymo kainą, reikšminga vartotojų dalis (ne mažiau kaip 10 proc.) grupėje nepadengia susidarancių tos vartotojų grupės sąnaudų. Tokiu atveju dvinarė kaina yra apskaičiuojama pagal formules:

$$T_{past.gr} = \frac{(S_{Sk} + P_{Sk}) * K_{Skgr} * K_{past.gr}}{V_{gr} * 12} \quad EUR/mėn \quad (4)$$

$$T_{kint.gr} = \frac{(S_{Sk} + P_{Sk}) * K_{Skgr} * (1 - K_{past.gr})}{Q_{Skgr}} \quad EUR/MWh \quad (5)$$

čia:

$T_{past.gr}$ – pastovioji dujų skirstymo kainos dedamoji tam tikrai kainų grupei, EUR/mėn.;

S_{Sk} – reguliuojamos dujų skirstymo veiklos sąnaudos Skaičiuotinais metais, EUR;

P_{Sk} – reguliuojamos dujų skirstymo veiklos investicijų grąža (įvertinus pajamų lygio korekcijas už praėjusius laikotarpius) Skaičiuotinais metais, EUR;

K_{Skgr} – skirstymo veiklos sąnaudų diferencijavimo koeficientas tam tikrai kainų grupei, skaičiuojamas pagal 1 formulę;

$K_{past.gr}$ – pastovios kainos dalies alokacijos koeficientas tam tikrai kainų grupei;

V_{gr} – pristatymo vietų skaičius tam tikrai kainų grupei, vnt.;

$T_{past.gr}$ – kintamoji dujų skirstymo kainos dedamoji tam tikrai kainų grupei, EUR/mėn.;

Q_{Skgr} – bendras skirstomas dujų kiekis Skaičiuotinais metais tam tikros kainų grupės vartotojams, MWh.

8. Baigiamosios nuostatos

23. Teisės aktų nustatyta tvarka reorganizavus Bendrovę ar pasikeitus Bendrovės teisiniam statusui, Bendrovės teisių ir pareigų perėmėjui nuo teisių ir pareigų perėmimo momento taikomos šios Metodikos nuostatos, Bendrovės teisių ir pareigų perėjimas neturi jokios įtakos šios Metodikos galiojimui ir jos taikymui.